Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°2706

BẢNG GIÁ BÁO

	Bản lẻ bán tại nhà in báo và các hàng báo Hà-nội	Người đưa đến tận nhà	Gửi về Hải Phòng	Gửi về Nam-Định	Gửi về Hà-nội và các tỉnh Bắc-Kỳ	Gửi về Trung-Kỳ và Nam-Kỳ
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các sở công-sở	»	5 00	5 00	5 00	5 00	»
Sáu tháng	3 00	3 00	3 20	3 20	3 30	6 00
Ba tháng	1 50	1 75	1 60	1 60	1 65	3 00
Một tháng	0 60	0 60	0 55	0 55	0 60	1 00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 bis, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU-LỤC
Administrateur général : NGUYỄN VĂN LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN
TÉLÉPHONE N° 159

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

1re page
Une seule insertion. . . . 0 $ 20 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một việc nên thực-hành cải-lương

Than ôi! Ở thời buổi này là thời buổi nào? người khôn của khó, cửi quế gạo vàng, cách sinh tồn thật là khó khăn, thế mà ở các chốn thôn quê, nhiều nơi vẫn còn giữ lề thói cũ, vẫn còn chè rượu say xưa, vẫn còn đình đám linh đình, hình như sinh-kế vẫn là dễ dàng, ai cũng có của ăn của để. Nhất là việc ma chay, lại càng nhiều khoản lệ nặng nề quá, sinh ra một mối rất là phiền lụy cho các nhà nghèo.

Nước ta từ khi theo học chữ nho, tiêm nhiễm cái văn-hóa của Tàu, mà thành ra một nước có lễ nghĩa. Các bậc tiên triết ta xưa kia, đã sẵn cái tinh ưa chuộng lễ văn, lại nhân gặp buổi thái bình, hơn cơm rẻ gạo, mới bày ra lệ nọ, đặt ra lễ kia, lập thành khoán ước, để cho người sau noi theo. Vì thế mỗi nơi có một thói quen, gọi là hương-tục, hay là lệ làng, đại thể thì cũng giống nhau, mà chi tiết thì có khác nhau nhiều lắm. Buổi đầu các cụ lập ra khoán lệ như thế cũng là cái ý muốn phấn sức thái-bình, và trong chốn hương quan giao tiếp với nhau có lễ nghĩa để thêm tình thân ái. Ngờ đâu về sau nhân đó mà bày vẽ thêm đặt, sinh mãi ra làm chuyện không hay, thể lệ càng ngày càng vụn vặt, càng ngày càng nặng nề, đến bây giờ mới thành ra một mối tệ rất lớn.

Thường thấy lắm làng ma chay rất nặng, nào là lệ nọ, nào là khoản kia, tất phải lo cho chu tất thì công việc mới được trôi chảy; những nhà phong-phú thì không nói làm gì, những nhà gia tư thường thương, quanh năm dầu tắt mặt tối, cả đời ăn nhịn tiề dành, mà chỉ lo công việc một vài lần là vừa hết; lại đến những nhà nghèo khó, tình cảnh mới lại càng đáng thương, trong nhà có ông già bà cả nằm xuống, chưa dám nghĩ đến cái bổn-phận của con cháu đối với người chết, trước phải lo cho đủ lục lệ đối với làng. Thôi mới nhảo dầu đi ma vay công linh nợ, lời lãi mấy cũng đành phải vuốt bụng mà than ngắm, khốn khó lại càng thêm khốn khó, đành chịu kéo cày giả nợ cả đời. Đó là một việc bảo hiếu cho ông cha, mỗi người một lượt, nếu không lo đủ lục lệ ở trong làng, thì kẻ cười người mỉa, tai tiếng suốt đời, lòng con cháu tài nào mà yên được. Xét ra cho kỹ, lục lệ ma chay, rất là phiền toái, mà nói rút lại, là chỉ cốt có cỗ bàn chè rượu, bày chuyện để trả nợ miệng nhau. Ngày xưa vua Tự-đức đã có phê rằng: « Nhất nhân tử bách nhân tùy, hương tục như thử, thành vi khả ố », nghĩa là một người chết, trăm người say, thói làng như thế, thật là đáng ghét, xem như lời châu phê ấy, thì biết cái tục lệ ma chay ở chốn hương thôn ta sinh tệ đã lâu. Từ xưa đến nay, há không có người có trí-thức, biết tục lệ ấy là không hay, và có thế-lực để tự mình sửa đổi, nhưng khốn vì thể lệ khoán ước tuân hành đã lâu, lại vì dám đàn em trí đã ngu xuẩn, tính lại tham-lam, khư khư giữ lấy mối lợi riêng nhỏ mọn của mình mà không muốn bỏ, « Phép vua thua lệ làng », không mấy người có nghị-lực, dám lợi-dụng cái quyền-thế của mình, mà thực hành cái thủ-đoạn đi phong dịch tục.

Bây giờ trong xã-hội mình đương lúc mở-mang, cái phong trào hương-tục cải-lương, đã tràn trải ra gần khắp mọi nơi, ai chẳng tưởng rằng các cái hủ-tục đổi phong, đã hầu như gió cuốn như mây tan, không còn để một tí dấu vết nào ở cái thế-kỷ hai mươi này nữa; thế mà vẫn có nhiều nơi, vẫn tục lệ cũ, vẫn khoán ước cũ, vẫn một người chết trăm người say như cũ, thế chẳng phải làm một việc rất quái gở mà đáng tức giận lắm ru?

Ôi, sống ở làng, sang ở nước, chốn hương-quan là chốn quê cha đất tổ, lại là chốn cắt rốn chôn rau, là chốn họ hàng thân thích sum họp ở đó, là chốn tổ tiên phần mộ ký thác ở đó đối với làng ai chẳng có lòng quyến luyến, đối với người làng ai là chẳng có tình thân ái; cũng cốt mong rằng khi cưới có nhau, khi khóc có nhau, khi hoạn nạn có người bênh vực, khi túng thiếu có người đỡ dần. Kinh thi có câu: « Phàm dân hữu tang, bỗ bặc cứu chi » nghĩa là thấy người khác có việc tang ma, thì bảo nhau đến cứu giúp; sách Mạnh-tử có câu: « Xuất nhập tương bảo tợ, tật bệnh tương phù trì » nghĩa là khi ra vào lúc đau ốm phải giúp đỡ lẫn nhau. Người ta ăn ở với nhau có thế mới là tình hương-lý, chốn hương quan có trông cậy nhau được thế mới là phong tục tốt. Những bọn lưu ít học-thức, chỉ rình cỏ dịp để bắt bẻ người cho thỏa chí bô-suyết của mình thì không kể, còn những bực thượng-lưu có học thức có quyền lực, tưởng cũng nên biết cái trách-nhiệm của mình đối với chốn hương quan, nhân cái dịp hương-tục cải-lương này, đem lời lẽ khúc chiết mà giảng-dụ cho con em, phàm các lệ tục hủ bại đi truyền đã mấy nghìn năm, nhất là về việc tang ma, đều nên nhất thiết sửa đổi; nhớ cái nghị lực cái nhiệt-thành của bọn thượng-lưu, may ra các chốn hương-thôn ta mới gây dựng được thuần-phong mỹ-tục mà cùng-dân ta được thoát khỏi các sự bó buộc ở hương đảng để tìm kế sinh-tồn.

H. T. B.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt-quí ông nào mua thì giới thiệu cho và không có tiền gửi theo giấy mua thì không có báo trả lời. Mua báo thì tính từ ngày mua hoặc mồng một tháng mà thôi đi cho tiện.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 3 Septembre 1924

Tại hội Vạn-quốc

Đại-hội-đồng hội Vạn-quốc xét bản tờ trình của tòa trị-sự về các công việc trong năm vừa qua. Quan Herriot và quan Macdonald có đến dự hội-đồng.

Trước khi ông nghị-trưởng Motta cho phép các ông đại-biểu diễn-thuyết, ông có chúc mừng hai quan thủ-tướng nước Pháp và nước Anh.

Tử-tước Ishii (Nhật-bản) nhân dịp ngày kỷ-niệm về cái nạn động đất ở Nhật ngày năm ngoái, có tỏ lòng cảm tạ các nước đã đem lòng thân ái giúp đỡ.

M. Gilbert Murray (nước Anh) có xin đại hội-đồng lưu ý đến các bản giao-ước nói sự bảo-hộ các tiểu-dân. Ông nói về cái ý tưởng bảo-hộ các tiểu dân rất công bằng, nhưng thực-hành cái ý-tưởng ấy rất khó. Tất cả nước nhỏ được giải phóng, hoặc mới dựng nên trong buổi chiến-tranh mới rồi, đều cần phải lắm nỗi khó khăn. Vậy nay nên hoãn cải lại mấy khoản trong cái thể lệ thi hành việc ấy. Ông nói các chánh phủ có việc gì khó khăn nên tự ý đệ trình tòa trị-sự hội Vạn-quốc, chớ đợi cho các chánh phủ khác phải khiếu nại về mình, mới chịu đem công việc đệ trình.

M. Politis (Hy-lạp) nhắc lại rằng năm ngoái nước Hy-lạp hợp ý với nước Bảo mà giao việc bảo-hộ các tiểu dân cho một tiểu ban trông nom về việc trao đổi các dân của hai nước. Hiện nay hòa ước Lausanne đã thực hành thì các khoản trong giao ước Sèvres về việc bảo-hộ các tiểu-dân cũng phải thi-hành, vậy nước Hy-lạp quyết cải xin tiểu ban cứ trông nom cho các tiểu-dân và trù tính việc bảo-hộ cho các tiểu-dân. Chánh-phủ Hy-lạp có ý xin tòa trị sự giúp đỡ bản chánh-phủ trong việc bảo-hộ các tiểu-dân.

M. Nansen (Na-uy) xin đại hội-đồng xét tờ-trình của tiểu-ban coi về việc các nước của hội Vạn quốc ủy quyền cho liệt-quốc bảo-hộ.

M. Arfaed Dewich (Ba-lỵ) cảm ơn tòa trị-sự hội Vạn-quốc cho nước Hạ-ly dự vào công việc của tiểu-ban soạn điều lệ về việc buôn bán khí giới.

Nước Đức với việc bồi thường

Tin Dusseldorf. — Các công-ty mỏ than cam đoan nộp than cùng các chất về loại than theo như cái chương-trình của hội-đồng bồi thường.

Nước Thổ với nước Anh

Zokilbey được bổ vào chức đại-sứ ở Londres.

Cuộc bay vòng thế-giới của Hoa-kỳ

Các phi-hàng-gia Hoa-kỳ đỗ ở Terre Neuve rồi lại khởi hành đi Nouvelle Ecosse. Hiện đã tới nơi.

Đồng-minh với nước Đức.

Đại-tướng Degoutte cho phép xe ô-tô đi lại ở hạt sông Rhur được tự do. Việc chở hàng hóa từ nước Đức vào các hạt trú binh, từ nay cũng được tự do và không phải đóng thuế nữa.

Cavile, ngày 4 Septembre 1924

Nhật-bản với Phi-luật-tân

Tin Manille. — Ngày 4. — Quan tổng-lĩnh-sự Nhật-bản tiếp được tin rằng một phái-bộ của nghị-viện Nhật-bản, do M. Harutaru chủ-trương sẽ đến Phi-luật-tân. Phái-bộ có chín viên, ngày 12 septembre sẽ tới nơi. Phái-bộ sẽ đến thăm Java, và các đảo khác ở các bể miền Nam.

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

Tin Thượng-hải. — Ngày 3. — Hai tỉnh Chiết-giang và Giang-tô bắt đầu đánh nhau ngày hôm nay ở một nơi gần đường hỏa xa Thượng-hải - Nam-kinh, cách Thượng-hải 18 dặm. Đánh nhau cả ngày, chưa kết cục ra làm sao, ở Phụng-thiên có tin đến nói rằng hai đạo quân của Phụng-thiên sẽ tiến đến Vạn-lý trường-thành, và ở Hương-cảng có tin đến nói rằng Tôn-dật-Tiên sẽ cử một đạo quân đến đánh tỉnh Chiết-giang.

VĂN UYÊN

Cảnh nước lụt

I

Cảm cảnh đồng bao giọt lệ sa,
Đoái nhìn cây cỏ nẻo lòng ta.
Đề tràn ngập hết vườn cùng ruộng,
Nước siết trôi băng cửa với nhà.

II

Nước sẽ trôi hăng cửa với nhà,
Một mầu trắng xóa biết bao là.....
Sóng dồn chỗ nọ đục vang trời đất,
Người chạy tìm con kẻ gọi cha.

III

Người chạy tìm con kẻ gọi cha,
Tìm gan riêng những giận trời già
Cửa nhà trôi ngập thân điêu đứng,
Cơ-nghiệp tan tành dạ xót xa.

IV

Cơ-nghiệp tan tành dạ xót xa,
Đồng-bào ai đó thấu chăng là.
Bước đời lắm nỗi chua cay nhỉ!
Tế độ còn mong lượng hải-hà.

V

Tế độ còn mong lượng hải-hà
Có chăng ta cũng lại vì ta.
Anh em ấu vẫn nòi Hồng Lạc,
Nam Bắc cùng chung đất nước nhà.

VI

Nam Bắc cùng chung đất nước nhà,
Treo gương công-đức khắp gần xa.
Ít nhiều nào quản duyên hay phúc,
Việc nghĩa ta làm chớ bỏ qua.

Dương-đình-Tây

Cảnh buồn

Một mình ngày vắng lại đêm thâu
Nào thấy gì vui, thấy những rầu,
Bóng ác về hôm, chiều lá rỗ,
Đêm hè gần sáng tiếng quyên sầu,
Nẫu nung dạ sắt thương vì nỗi,
Giẫn giọc lòng son bởi lại đâu,
Ví biết sớm hay tình cảnh ấy,
Làm chi đến nỗi bận lòng nhau.

Đỗ-lệnh-Bích

Vịnh hè

Xuân qua thấm thoắt đã sang hè,
Cảnh vật thanh cao khắp mọi bề,
Lửa đóm đêm thanh coi đỏ chói,
Bông cau ngày vắng thấy dài ghê,
Hoa sen nhấp nhánh ao en hoa lựu,
Tiếng ve dìu dịt chạm tiếng ve,
Năng nực có phen đành chịu vậy,
Rao cầm một khúc gió nam về.

Chiêm-hóa, Trần-tiến-Nguyên

LỜI ĐÀN BÀ

Biết cách đối đãi thì người nào cũng là người tốt cả

Cách đối đãi là biết khu xử cho hợp với tính tình, mà lợi dụng đặng cái tài-năng của người ta; phàm người sinh trong đời, ai ai cũng có một cái tài-năng ấy ông trời phó thác cho, để mọi người đều nhờ đó mà họ vẹ lấy thân mình, nhưng tài-năng tự dưng không có kẻ điều-khiển mà giúp cho, thì cũng khó mà phát-triển ra đặng, vì như đứa con trẻ vẫn có tư-chất thông-minh, mà không ai nuôi dạy cho khéo, làm sao nên người giỏi giắn hòn ngọc vẫn báu mà chưa chạm trổ, ai biết là xinh, lại sự điều khiển sai lầm, cũng mất cái giá-trị công-dụng của hãn đi nhiều.

Nay có người mướn một tên cày ruộng, lại sai ra nấu bếp, thợ may là nghề thanh thao, bảo không với nhắc gạch làm việc nề, có trái đi không? dầu cố gắng sức cho hết, cũng không bằng người chuyên-môn của người ta, vậy thì tùy tài sử linh, nhiều hận mới thành công. Cổ-nhân có câu: « dụng nhân như dụng cây gỗ, cây gỗ đáng làm cột làm kèo, hay là đáng đóng tủ đóng ghế, cái ít chịu mưa nắng, cái không có mối mọt, đó là tự tay thợ biết lựa chọn, khéo tính đặng việc, vụng tính hỏng việc.

Phương chi cái tài-năng là thường có nhờ công đề-bạt của mọi đường hợp sức lại, nếu có tài-năng mà không có vận mệnh, không gặp thời-thế, không có ai giúp đỡ, thời tài-năng cũng bỏ luống đó thôi, cho nên muốn lợi dụng tài-năng phải nuôi dưỡng tài-năng một cách cho hợp phép, trước luyện tập rèn đúc cho tinh tiến, sau đối đãi nâng đỡ cho thành thục, làm cho mỏ mang mạnh giạn ra thì mới bổ ích cho đời; biết rằng tài-năng là vị bổ ích cho đời, ta nên yêu lấy tài-năng ta vì rất đối mà ta đối đãi với công việc trong đời châu đáo, nhiệt-thành mà làm, k ông nên thấy sự khuyết-điểm mà đã vội ghét bỏ chê bai, phải suy xét sự khuyết điểm đó do bởi cớ gì mà sinh ra, bao nhiêu sự dở sự hay giữa đời, toàn có tương nhân với nhau, hay cũng mỗi người mỗi tí mà thành hay nhiều, dở cũng tại mỗi người mỗi tí mà sinh dở lắm, cái hay cái dở đã vì số nhiều người đem đủ cho như thế, buông chỉ dùng tài-năng lại trái như trên kia vừa mới nói, thì làm sao chẳng sai lầm nhiều ra đi đặng.

Đạm-Phương nữ sử.

Tự do diễn đàn

Gương tốt nên soi

Mới rồi các báo Tây Nam, có đăng tin ông Remington (người nước Hoa-kỳ) vì làm phúc cho đồng-loại mình mà phải liều tuỵ đến thân. Ông làm phúc cho người mà đến nỗ ông hết cả tiền của.

Sau thành Syracuse nhờ cái ơn tẩy đinh của ông lại phải giúp đỡ cho ông được no đủ. Ôi! như vậy, ông thật là một người nghĩa hiệp đáng ghi muôn tuổi. Ông không nghĩ gì đến bổn-thân, chỉ lo cho đồng-loại, cho hậu-vận nước ông được về vang cường-thịnh mà thôi. Đó chẳng phải là một cái chí-khí thâm-trầm, cái mục-đích cao thượng lắm ru.

Trông người lại ngẫm đến ta, nay ta thử ngoảnh mặt lại nom khắp nước Việt Nam ta xem có ai có được cái chí-khí thâm-trầm, cái mục-đích cao thượng như thế không?

Người mình (không đem ra đũa cả nắm) có giàu sang thì chỉ biết khư khư mà hưởng sự an nhàn sung sướng lấy một thân mà thôi, ngoài-giả không nghĩ gì đến đồng-loại, đến vận-mệnh tương-lai của xã-hội nữa. Qui hồ xe ngựa cho nhiều, gấm vóc quần buộc cho đầy. Hoặc-giả ai có bụng nhiệt-thành mà khua chuông cảnh tỉnh thì họ giả đạng làm ngây.

Mà phần nhiều người họ lại cho làm phúc là gàn là dở. Họ bài bác những kẻ không ăn không chơi. Họ cho cách « coi gió bẻ măng » là đắc sách. Hoặc có kẻ nào biết tu chỉ tận tiện không nên hai cao-lâu, không tổ-tôm sóc-đĩa thì họ cho là ngốc là khờ.

Ôi! có biết đâu ở vào cái thời buổi eo hẹp này, càng rẻ tiện bao nhiêu càng quí bấy nhiêu. Nếu ta có dư dật chẳng nữa thì thiếu gì cách thi-ân xứng đáng: nào lập cầu xây cống, giúp người tàn tật, đỡ kẻ tai nạn, như vậy cái ơn cao sâu tày non bể bao giờ cho hết được. Chứ giàu có mà lại phóng tàng huy hoắc hết, thì người đồng-loại còn nhờ mình được nỗi gì! mà cái của tiêu cần sài bậy chẳng qua chỉ rước lấy cái vạ cho mình về sau.

Thậm chí lắm người giàu có lại không biết nghĩ được cách gì mà khỏi nên những công việc to tát, nay đồng bóng, mai bắt đồng, rày cúng lễ chùa này, mai khẩn nguyện phủ nọ, chung qui kể tốn có biết bao mà chẳng bổ ích được chút nào cho mình, cho đồng-loại cả.

Ở nhà quê thì dân-trí hãy còn thấp hẹp, có tiền của thì chỉ cốt mua lấy danh vị hão huyền, ra luồn vào cúi, chạy chọt tốn kể hàng trăm hàng nghìn để cố chiếm lấy cái địa-vị ông tổng ông lý. Hoặc có nhà lại đem tiền chôn hết xó này sang xó khác. Ôi! Họ làm nô lệ cho đồng tiền. Nghĩ mà ngán thay!

Ở tỉnh thành lại là nơi đô-hội xa-hoa, những các ngón chơi bời đã bày cả ra trước mắt, nên lắm người tiền rừng bạc bể để mắc phải cái lưới phung phí ra xỉ. Đi đến đâu cũng kể những chuyện ăn chơi, bàn cách sắm sửa, chẳng thấy mấy người bàn đến những vấn-đề thiết-yếu cho xã-hội, như lập trường công, mở nhà cứu giúp, vân vân.

Nào, vừa cái nạn-thủy-tai mới đây, biết bao nhiêu người đã bị cái cảnh nheo nhóc, cha mất con, vợ mất chồng, nhà trôi của mất, ai là người cửa kín màn che, xe loan đệm gấm, sập đá boa, bát bịt vàng, thấy vậy có cảm-tưởng đến cái nông nỗi ấy không? Người mình hoặc giúp được một hai kẻ nghèo nàn, bỏ một vài đồng ra cho kẻ khốn cùng đã tưởng là phước hậu tâm rồi. Có biết đâu so với tấm gương qui báu của người Hoa-kỳ trên kia thật là còn kém xa. Người được mười ta chưa được một. Muốn cho khỏi thẹn cùng người năm châu và được vẻ vang rực rỡ cho nòi Nam-Việt thì ta há chẳng nên bắt-chước người đó ru. Mong thay!

Viết-hạnh, Ng-văn-Hòa.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 33 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ-bảy, 6 Septembre 1924
S. Michel

Âm-lịch

Mồng 8 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Mậu tí
Hành Hỏa. Sao Chí. Trực Định.
Kị: Tri-táo, An-táng.
Chiếm-tráo, Thụ-điền, Vấn-bốc.
Nên: Tế-tự, Kỳ phúc, Cầu tự, Thương-điếu, Hội-hữu, Kết-hôn, Giá-thú, Tiến-nhân, An táng, Nạp-thái, Văn-danh, Di-lí, Giải-trừ, Mộc-dục, Tu-tạo, Động-thổ, Thượng-lương, Thụ-tụy, Mục-dưỡng, Nạp-súc, Khai-trương, Thú-khẩu

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 72
— nhì	—	10 35
— ba	—	9 75
Thóc.	—	6 20
Ngô nếp.	—	6 45

Giá bạc. — Kể từ ngày 5 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 0 $ 1. 20

Tàu chạy Hongkong. — Tàu *Hanoi* mang thư đi Hongkong, đường Pakhoi và Kouang-tchéou-wan đến ngày chủ nhật 7 septembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm 7 septembre.

Hội-đồng chính phủ. — Cứ như tin ở Saigon điện ra thì Hội đồng chính phủ kỳ thường niên năm nay sẽ họp tại Ha-nội vào ngày 19 novembre, sau khi Hội-đồng quản hạt Nam-kỳ giải tán.

Trong các vấn-đề Hội-đồng phải bàn đến thì có vấn-đề sửa đổi lại Hội-đồng chính-phủ và vấn-đề tài-chính Đông-pháp.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Quan Học chính tổng-trưởng đi thanh-tra. — Đến chuyến tàu *Affon* ở Haiphong chạy ngày mai thì quan Học-chính tổng-trưởng Blanchard de la Brosse sẽ vô Saigon cùng với quan giáo-sư Barthélemy là chánh văn-phòng ngài để đi thanh-tra các trường Saigon. Ngài định đi khắp Cao-mên, Ai-lao, rồi lượt về thì sẽ qua Trung-kỳ.

Thành-phố Paris cần đến trẻ con ta để quét đường. — *Đông-dương kinh-tế cục* (Agence Économique de l'Indochine) tại Paris bá cáo rằng những sở coi việc quét đường ở thành-phố Paris mỗi năm cần đến 400 tấn tre để mắc vào máy quét đường và những tre ấy thì có ý muốn mua của bên ta. Thứ tre dùng đến nhất là thứ *tre hoa*.

Điều lệ về việc bán tre cùng những mẫu tre chẻ thành thanh có để tại phòng Thương-mại Hanoi, ai muốn đến xem cũng được.

Những giấy đấu giá bán phải gửi đến Đông-dương kinh-tế cục (Agence Économique) tại Paris hoặc đến quận-trưởng nha hạt Seine (Préfecture de la Seine) vào sở quét đường thành phố Paris (service du Nettoiement de la ville de Paris, 4 Avenue Victoria à Paris).

Quan nguyên Học-chính Peyrot tại Hà-nội. — M. Peyrot là nguyên Bắc-kỳ Sơ-đẳng học-chính tuần-thiên vừa tới Hà-nội được mấy bữa vậy. Bản quán có lời kính mừng ngài đã tới nơi.

Cuộc đua xe đạp. — Đã lâu nay không có cuộc đua xe đạp là tại trời nắng lắm, và người qui-quốc ở Hanoi đi nghỉ mát các nơi nhiều. Và buổi chiều và buổi tối lại hay mưa, cho nên hội xe đạp phải cho nghỉ. Nay mưa nóng đã gần hết thì hội định đến mai là thứ bảy 6 septembre lại mở một cuộc đua ban đêm, bắt đầu vào lúc 9 giờ tối.

Vợ chồng quan Giám-binh Thomas lại được tạm tha. — Hai vợ chồng quan Giám-binh Thomas bị tòa Thượng-thẩm kết tội tù vì xử tàn nhẫn với dua con gái để mà bảo đã đăng trước, tuy có xin phá án tại Paris, nhưng hôm sau, tòa cũng bắt giam ngay ở Hỏa-lò. Ngày hôm qua, theo lời xin của luật-sư hai người, tòa Dự-thẩm đại-hình lại cho tạm tha mà đợi ngày ra ngồi xử tại tòa Phá-án Paris sang.

Các việc xét trong vụ đại-hình này. — Vụ án đại-hình thứ ba trong năm nay đến ngày thứ ba 16 septembre 1924 sẽ mở tại tòa Thượng-thẩm Hanoi. Các việc tòa sẽ hỏi đến là :

Ngày thứ ba 16 septembre. — Thit-Pua, C âu Tem, Nai-Phong, Nai Noy Thit-Puao tức Pao Tia phạm tội giết người và đồng mưu về việc ấy.

Nguyễn-văn Co tiếm của công.

Ngày thứ tư 17 septembre. — Ng-thị Sen tiêu giấy bạc giả

Ngày thứ năm 18 septembre. — Lưu-đức-Nham, ăn cướp.

Ngày thứ sáu 19 septembre. — Ng-trọng-Nghi, đánh chết người.

Ngày thứ bảy 20 septembre — Tô-văn-Dang, Tô-văn-Quang, Lê-quang Minh đốt rừng.

Ngày thứ hai 22 và thứ ba 23 septembre. — Nguyễn - văn - Tuất, Nguyễn-văn-Sit, Nguyễn - văn-Hoan tức Khánh, Nguyễn-văn-Vinh, Võ-văn-Viên tức Thanh, Trần ngọc-Linh tức Cn Nhớn phạm tội giết người lấy của, tức là việc án mang ở hàng Cá.

Ngày thứ tư 24 septembre. — Si văn-Gi, đánh chết người.

Ngày thứ năm 25 septembre. — Nguyễn-thu Tuong tức giấy bạc giả

Ngày thứ sáu 26 và thứ bảy 27 septembre. — Pham-văn-Long tức Song, Tương-duy Miên tức Ky, Ng-v-Phiên tức Quat, Tương duy Miên tức Nhón tức Ba, Tương-văn-Suy tức Hai giết người lấy của, tức là cái án mang ở phố Tourane thành-phố Haiphong.

Ngày thứ hai 29 septemrbe. — Cauvin Maurice tiêu tiền quĩ và mạo chữ trong việc buôn-bán.

Ngày thứ ba 30 septembre và thứ tư 1er octobre. — Robaglia Joseph và Bachet Béatrice, vỡ nợ gian dối.

Ngày thứ năm 2 octobre — Cu-xay-Câu Cu-un-Gio ăn cướp và giết người

Ngày thứ sáu 3 octobre. — Nông-viết-Lam, Hà-viết-Mai tức May, đánh ù ông người của sở cảnh-sát.

Từ-tuần đại-khánh. Nhân dịp sắp đến lễ Từ-tuần đại-khánh, nhà in bản quán có bán một bức tiểu-tượng đức Kim thượng Khải-Định hoàng-đế Ngài nào muốn có một bức để được chiêm-ngưỡng ngự dung thì xin gởi cho 0 p. 25 và tiền cước-phí 0 p. 08 cho M. Bùi-xuân-Thành, quản-lý nhà in *Trung bắc tân-văn*, Hanoi.

Ai muốn thừa lịch năm 1925 ? — Lịch mới năm 1925 hiện nay bản-quán đương bắt đầu làm. Có nhiều bức vẽ rất đẹp, rất nhã. Vậy có lời kính-cáo để các nhà đại công thương trong nước, ai muốn thừa lịch năm 1925, thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu, ý ưng kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta tranh hết mất.

Ngài nào ở xa, muốn viết thơ về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bùi-xuân-Thành
61-63 Rue du Coton, Hanoi.

Di trường. — Trường Sơ-đẳng Phùng-xá, phủ Ninh-giang (Hải-dương) trước ở làng Mai-động, nay di sang làng Ứng-mộ.

Tòa Thượng-thẩm. — *Tiêu tiền công dân.* Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt Ng-đăng-Han và Trần-đình-Kim, là kỳ dịch mỗi tên 2 tháng tù và bắt phải thiên đời với nhau bồi cho làng 100 đồng là số tiền tiêu của công dân. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho tội tù án treo.

Mẹ chồng thiến con dâu. — Trương-thị-Luân, người làng Năng tỉnh Hà Nam-định có một người con dâu đi làm công ở nhà may sợi. Một hôm bắt được con dâu ăn cắp 6 đồng bạc thì trói vào gốc soan đánh đập mãi rồi lại lấy dầu nhỏ vào chỗ hiểm. Người con dâu ấy bị thương và bị bỏng rồi chết. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt mụ Trương-thị-Luân tức Xã Luân 10 năm tội đồ. Tòa Thượng-thẩm y án. Còn Ng-văn-Chi, Trần-quý Huyên và Trần-công-Giang là kỳ lý làng ấy bị thừa về việc tự tiện cho chôn người chết thì tòa Thượng-thẩm y án tha cho vì xét có đi trình, chứ không có tình ý giấu giếm gì cả.

Đánh người bị thương. — Ng văn-Đỉnh trước có can án về việc tiêu tiền công dân, nay đã có nghị-định tòa án cho phục công quyền đứa trình ký lý trong làng để nhận ngôi thứ cũ. Nguyễn-văn Cham, Nguyễn-văn-Chanh, Nguyễn-v-Hệ, Ng-văn-Phong Ng-v-T ông tức P ương về đánh khác thâm thù với đảng tên Ng-văn-Đỉnh không muốn cho nhận ngôi thứ cũ rồi một hôm kéo đến nhà sinh sự lăng mạ và khiêu chiến, Ng-v-Đỉnh chạy sang hàng xóm trốn mà vợ thì chạy ra cản n au. Lũ tên ấy xúm đánh vợ người ấy bị thương được ít lâu thì chết. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông cho là tội ngộ sát, phạt Ng-v-Châm, Ng-v-Hệ mỗi tên 3 năm tù và treo bắt phải liên đới với nhau bồi 20 đồng cho nhà khỏ chủ và tha cho Nguyễn-v-Chanh, Ng-v-Phong và Ng-v-T ông vì xét không đủ chứng cớ. Tòa Thượng thẩm cho là tội đánh người bị thương mà thôi, vì xét giấy khám nghiệm của thầy thuốc thì người vợ Ng-văn Đỉnh nếu chữa cẩn thận hay đem ngay vào nhà thương thì không đến nỗi chết, nên giảm tội cho tên Ng-v-Châm và Ng-v-Hệ mỗi tên xuống 6 tháng tù án treo và y án tha những tên can p am khác và tiền bồi-thường cho nhà khổ chủ.

Đánh tần nhau và ăn cắp trộm. — Nguyễn Đình văn-Hột là lý-trưởng theo lệ làng cử một người tên là Tô-v-Phác làm chủ tế, lũ tên Lã-v-Châm không bằng lòng lập đảng ngăn trở, vì thế hai bên đánh nhau bị thương. Trong khi ẩu đả thì Lã-v-Châm ấy mất trộm của lý-trưởng. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Lã-văn-Châm 8 ngày tù và 10 đồng, Đinh-v-Bột, Đinh-v-Cả, Lã-văn-Lũy, Lã-văn-Ngân và Lã-v-Tru mỗi tên 10 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho Lã-v-Châm tội tù án treo.

Bắn phiếu công-thái của công-dân. — Tòa Nam-án tỉnh Hưng yên phạt Đỗ-quang Biên là ký-mục làng Cần-khê 1 tháng tù và bắt phải bồi cho dân làng là 234 p. 32 là số tiền bán phiếu công thái của công dân. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho tội tù án treo.

Ăn cắp trâu. — Tòa Nam-án tỉnh Tuyên-quang phạt tên Lâm-văn-Thọ làm nghề cày ruộng phải 1 năm tù vì tội ăn trộm trâu. Tòa Thượng-thẩm y án.

Chưa đỏ ăn cắp. — Tòa Nam-án tỉnh Nam định phạt tên Trần-hữu-Ky, làm nghề cày ruộng 3 tháng tù vì tội chưa đỏ ăn cắp. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp và chưa đỏ ăn cắp. — Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Trần văn-Ký, Trần-văn-Khúc, làm nghề cày ruộng mỗi tên 2 năm tù về tội ăn cắp đồ đạc của người khác và tên Lê-văn-Thinh cũng làm nghề cày ruộng 6 tháng tù về tội chưa đỏ đạc ăn cắp. Tòa Thượng thẩm giảm tội tên Ký và tên Khúc mỗi tên xuống 1 năm tù và y án phạt tên Thinh.

Hội chợ Hanoi
Lần thứ sáu
Sẽ bắt đầu *mùa* từ 30 **Novembre** đến 14 **Décembre 1924.**

Một việc nghĩa cử đáng khen. — Bản quán tiếp được bài sau này :

Nhân đồng-bào trong ba tỉnh Bắc-ninh, Hưng-yên và Hải-dương bị nạn thủy tai, hội-đồng cứu-tế chúng tôi, vì có ông Nguyễn-duy-Nhu chủ-nhiệm tạp-chí *Hữu-thanh* giới-thiệu mà được các ông ở các chi hội Nông-công-thương tương-tế Hải-phòng và Việt-tri sẵn lòng chân số quyên giúp, thì thật là một việc nghĩa-cử đáng khen lắm. Mong rằng các ông ở các quí chi hội ấy hết lòng cổ động quyên giúp cho, thì không những trọn vẹn cái chủ-nghĩa đối với chúng-tộc với xã hội mà thôi, mà cái chủ-nghĩa *tương tế* của hội các ông lại càng vẻ vang rực rỡ lắm nữa.

Vậy từ nay ông Phạm-cao Kuongve và ông Vũ-đức-Hội là chánh phó hội-trưởng ở chi hội Hải-phòng và ông Nguyễn-thế Long là hội-trưởng chi hội Việt-tri được thay quyền hội-đồng cứu tế chúng tôi mà quyên trong hai tỉnh Hải phòng và Việt-tri ấy.

Hội-đồng Cứu tế, hội-trưởng
Lê-trung-Ngọc
Tổng-đốc, Thượng-thẩm viện, Hà-nội

LỜI CÁO PHÓ

Lũ con bất hiếu chúng tôi có lời kính cáo các cụ, các ông các bà biết cho rằng thân-phụ chúng tôi là :

M. NGÔ-NGƯỠNG-TRIỀU
tức GIƯỜNG

ở phố hàng Ngang, số 28,

đã tạ thế hồm 13 tháng bảy tại Hương cảng và đã tống táng rồi.

Mọi công việc tống tang tế lễ đã chu-tất cả rồi, xin các cụ, các ông, các bà có lòng thương đến thân-phụ chúng tôi, thì xin đừng cho đỏ phúng viếng.

Có tử : Ngô-nhân-Phủ,
Ngô-nhân-Nghĩa,
Ngô nhân-Thả.
Đồng khấp bái

Đường xe lửa Vinh — Đông hà. — Con đường xe-lửa Vinh — Đông-hà, công việc xem ra còn bề bộn lắm, không những nhân công gặp nhiều nỗi khó khăn mà vật liệu cũng phải lắm phương trở ngại.

Vì thị thế mà các nhà thầu khoán Tây Nam có bị lỗ kẻ có hàng vạn, cho nên con đường này cứ giải đẳng lỏi thỏi mãi đến bây giờ vẫn còn miên man lắm. Chắc ai cũng tưởng rằng có tiền mộ phu vào làm, việc gì mà rắc rối, chớ có biết đâu rằng một đồng bạc bây giờ so với trước khi Âu-chiến khác nhau thế nào, lại còn gạo nước, mắm muối, vải, v.v., tức dùng không cái gì là không đắt hơn xưa, thế mà các ông thầu khoán cứ tính phác n ư giá cũ, giao tiền trăm bạc nghìu cho cai, thành ra cai công nhân mất lắm tiền, chư có thấu đâu cai nông nỗi một người phu từ Nam-định hay Bắc-ninh đem thân vào làm một nơi xa xôi như thế, phải lo liệu thu xếp công kia việc nọ, nào sưu thuế, đinh đam, tạp dịch, lúc giỗ tế, kỵ giỗ hậu, mà được ba bảo chỉ một ngày, thì vật mũi chi đủ dùi miệng, chứ còn công việc nhà trong cậy vào đâu. Trước khi đi cũng phải vay tạm giảm ba đồng để lại cho vợ con ở nhà làm cái vốn nhỏ nhỏ buôn mớ rau cái bánh kẻm chác lần nồi dễ lấy cái ăn, mong làm sao chồng làm ăn khá giả, dăm ba tháng một năm trở nào cũng có một vài chục gửi về, chứ có biết đâu chồng cũng khổ hăng hái, vào làm tiền có t ế mà cai cứ trừ dần, ăn đói nằm khát, lại thấy thỏ bắt phục sinh ra ốm đau, thuốc men chẳng có, tứ cố vô thân, nghĩ ngày nào mất lương ngày ấy, đến nỗi phải giả người giả cảnh tìm lối hành khất mà về.

Có người hỏi rằng ; thế sao không mộ nga phu trong ấy có tiền hay không? Phải, các nhà thầu khoán cũng chẳng k ó gì, nhưng đồng bạc bây giờ ăn có 5 quan tiền nhiều, mà ngày trước ăn 10 quan, thế thì cái tiền công vẫn bằng ngày trước thật, mà đối với họ chỉ bằng nửa thôi, nên khó mộ là thế. Các nhà thầu khoán Tây thương phàn nàn rằng : tiếc thay cho người xứ Bắc vừa chịu khó, vừa nhẫn nại, công việc lại nhanh-nhẹn chăm chỉ lạ thường, nhưng chỉ vì họ hay giữ quê, vậy cái giữ quê đó không ai rõ, nên mới đến nỗi phu đi cai cũng tếch mà tiền các ông cũng chẳng còn, còn n ư vật-liệu cũng chẳng hơn gì, vì gỗ lim năm nay lại cao mà phần nhiều không được già lắm, tiền m t nghìn tấm noành phải đến ba bốn trăm không hợp lệ bị loại ra thì còn gì là lãi, đã không có lãi, còn ai thiết làm. Bởi thế nên sở xe lửa phải thuê những tấm noành sắt ở bên Tây sang, nay đã đến nơi nhiều lắm, bắt đầu từ tháng septembre trở đi, mỗi tuần lễ là có hai chuyến xe lửa riêng chở những hàng sắt này từ Haiphong vào Vinh.

Các cầu Yên-thái 400 thước thì nay đã xây cột xong rồi, chừng sang năm may ra có thể đi được từ Vinh đến Tân-ấp một quãng đường dài 96 km một cái noành bằng lim giá 5 đồng mà cái noành bằng sắt giá những 25 đồng, nên đã có người đoán rằng song con đường này phí tổn chưa biết bao nhiêu, chứ 6 triệu chắc không đủ được.

Xà-phòng **THIBAUD**
làm bằng nước hoa Cologne
0 $ 15 một bánh
Hiệu Bảo-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul Bert, Hà-nội

Muốn bán một cái xe kiểu « Tonneau » cũ mui, có đóng sẵn cả ngựa. Đồ n ựa còn tốt lắm. Bánh cao-su còn mới. Giá 250 $ 00
Hỏi tại số nhà 61 đường Tràng-thi (Rue Borgnis Desbordes) Hanoi,
3993

CHUYỆN GIẢI TRÍ

là một thứ sách làm cho trẻ con đọc, trong toàn những chuyện cũ mà có lịch sử đương thời dạy, có nhiều bức vẽ xem rất thích.

Tập thứ 1 đã xuất bản giá 0 $ 15

Mua buôn hỏi ông Dương-bá-Trạc hoặc ông Nguyễn-đỗ-Mục Tương bắc-tân-văn Hanoi.

Ở xa gửi mua thêm tiền cước 0 $ 08 ; gửi thư và mandat cho ông Dương-bá-Trạc Trung bắc tân văn Hanoi.

Độc giả muốn tiện thì xin gửi trước cho 2 $ 09 ; sau này lục tục ra tập nào sẽ gửi tiếp luôn ma tính bớt 20%.
2116

Một quyển sách ai cũng nên mua. — Người mình ai cũng thích đọc truyện Kiều, mà ai cũng phải phục Kiều là một áng văn-chương kiệt-tác; nhưng hỏ để đã mấy ai biết rõ cái lịch-sử của cụ Nguyễn Du ra làm sao. Nay ông Phạm sĩ-Bảng và ông Lê-Thước có xuất bản quyển « Truyện cụ Nguyễn-Du » kể rõ cho ta hay cái lịch sử của cụ, và lại sưu-tập được nhiều bài thơ-văn quốc âm và thơ-văn chữ Hán của cụ mà lâu nay dã-c c ưa ai tìm được. Sách này bản được bao nhiêu tiền sẽ dùng để giúp vào việc tu chỉnh từ đường và phần mộ của cụ. Quyển sách đã là một quyển sa b rất hay, một quyển sách ai cũng nên đọ , bỏ tiền mua sách lấy lại là một dịp ở tấm lòng ghi ân nhớ nghĩa với một bực văn-chương cực phẩm của mình mà nay mai mình sẽ cùng n au làm lễ kỷ-niệm ở chốn rất trịnh trọng tại hội Khai-trí, thế thì trông ai là chẳng biết nỗ riêng Nam, biết đọc văn Nam, há lại chẳng nên mua mau tới các hàng sách mua lấy một quyển mà xem, mà làm cái của giá bảo để trong thư phòng quốc văn của mình ru ? Sách bán 0 $ 30 một quyển. Các hàng sách ở Hà-nội đều có bán.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
Khỏi ngay bệnh đau vàng, sưng gan, viêm, chữa 3 bệnh, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 80

SẮP IN MỘT CUỐN SÁCH RẤT CẦN

A COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thành
61 — 63. Rue du Coton — Hanoi

Ngạch cảnh-sát. — Các cựu binh là Lê văn-Nguyên, Ng-duy-Quế, Đinh-An, Dương-văn-Quý được bổ cảnh-sát tập sự tại Haiphong.

Ngạch đề lao. — Cựu binh là Đặng-văn Đàm, được bổ coi ngục thất Phú-thọ, lương mỗi năm 120 $.

Ngạch tòa Sứ. — M. Trần-văn-Trương thư ký tập sự ngạch tòa sứ tại Nam-định nay được thăng thư-ký hạng sáu.

Ngạch thừa-phái. — M. Lê-đình-Lương là người đội linh thợ ở Pháp về, quán làng Đức-hậu tổng Thọ-một huyện Yên-mô (Ninh-bình) nay được bổ thừa p ái hạng năm lại nyện Chí-linh (Hải-dương) thay M. Vũ-Canh mới mất.

M. Lê-đình-Lương, hàm tùng thất phẩm đội trưởng thì nay được cải sang chánh bát phẩm văn giai.

Xem trang Chữ ba, cột (3e col.).

BẠCH-TUYẾT LƯU-NGÂN

(Ngôn-tình tiểu-thuyết)

Truyện một cô nữ-sĩ người nước Anh, học rộng tài cao, khinh thân trọng nghĩa, cảm cái ơn tri-kỷ của người yêu mà chịu đem da thịt mình ra chống ngoại thích chữ, dầu máu rơi thịt nát cũng chẳng quản gì đến thân. Cái nghĩa-tâm hiệp-cốt của cô, thật sợ-sệt mọ nhân chưa ai bì kịp. Chuyện chép rất lý kỳ, nay xin dịch ra, để cùng hiến các bạn độc-giả.

● PHẠM-BÙI-CẦM dịch-thuật

Tư-đức nói :

— Đã hay rằng thế, nhưng nam tử sự-nghiệp, há có những thế mà thôi đâu, con đường hy-vọng của lang-quân sau này còn dài, tiền trình chưa biết đến đâu mà hạn lượng ; duy tiện-thiếp là kẻ bần-nữ, nàng khăn sửa túi cho lang-quân, nghỉ xiết bao hỗ thẹn.

Thấu-tư bèn cầm lấy tay Tư-đức mà rằng :

— Người yêu người qui của tôi ơi ! Của là của nàng cho tôi cả, chứ tôi làm chi có. Chỉ sợ sau này giàu có, giao du ngày rộng, không như lúc trước ngồi tối làm văn bỏ phí mất kỳ tài, thì điều đó thực đáng tiếc lắm vậy. Vả mỹ-nhân trong thiên hạ, phần nhiều vẫn như thế cả, lấy chồng rồi tui quên ngay nghề cũ nghiệp xưa. Ai hỏi thì đó rằng không rỗi, nhưng kỳ thực có rỗi cũng thế mà thôi ; chỉ hướng đã không để vào đấy, thì cũng không ai có thể ép được.

Tư-đức nói :

Cũng có thể thực, nhưng chẳng qua là những người không có chí, không yêu mến cái nghề nghiệp của mình, chứ như tiện-thiếp đây, thì quyết không khi nào lại có đổi chí. Trừ phi làm công nhiều việc, không thể dừng được thì mới phải chịu mà thôi, vì bằng trong nhà đã có kẻ ăn người ở, công nào việc ấy, sai khiến có người, thì không khi nào tiện-thiếp lại có những bỏ việc bút nghiên vậy, dám xin lang-quân khá nên nghĩ đấy. Dám xin lang-quân khá nên nghĩ đấy, chớ để cho người chê lấy phải vợ dần.

Thấu-tư nói :

— Chỉ sợ người ta chê cười tôi là một kẻ vô tài mà thôi.

Tư-đức nói :

— Của chỉ trong tay đã có đến hai trăm vạn, còn sợ chi ai khinh rẻ được mình !

Thấu-tư nói :

— Của thì kể chi, bây giờ còn tay không đây, đã có một đồng một chữ nào đâu. Duy tôi còn có một câu này, xin thưa để nàng rõ.

Tư-đức gạt đi mà rằng :

— Thôi, tôi buồn ngủ rồi.

Đứng dậy chực đi. Thấu-tư nắm áo lôi lại. Tư-đức nói :

— Buông ra mau ! trẻ con làm gì thế ! Thì nói gì thì nói đi !

Thấu-tư nói :

Đến chủ nhật này tôi xin làm lễ . . .

Tư-đức nói :

— Cận ngày quá, tôi chưa sắm sửa được đồ gì cả. Mà cũng chưa biết lấy đâu ra tiền mà sắm đây !

Thấu-tư nói :

— Tuế lúc nàng ở Cách-lãnh-đảo, thì nàng sắm sửa những cái gì ? Bây giờ vợ chồng lấy nhau, chẳng qua một lời nói là xong cả, còn phải sắm sửa làm gì nữa. Nếu có cần dùng cái chi, cũng chỉ trong sáu giờ đồng hồ là đủ cả, hà tất còn phải lo trước. Và tôi nói thực để nàng biết, các báo đồn ngôn cho nàng là một người kỳ-nữ, trong nhà tất không lúc nào là lúc ngớt khách, nếu thành-lễ chi hận, ta sẽ cùng nhau đi ngoạn du những chỗ kỳ-sơn tú-thủy, hưởng thụ cái thanh-phúc của nhân gian, như vậy há chẳng hay lắm ru !

Tư-đức nói :

— Chàng nói thì vẫn đã phải đợt nào đi rồi, nhưng ngộ bên kia nó lấy cái có đó, nó kiện lại mình, thì làm thế nào ?

Thấu-tư nói :

— Nếu vậy thì nàng lại cứ việc làm sách, tôi lại cứ việc đi làm công cho nhà in, chắc rằng cũng đủ nuôi nhau vậy. Cứ như cái vốn chương của nàng thì kiếm ăn tất cũng chẳng khó.

Tư-đức nói :

— Thế thì để tôi, thử bàn với phu-nhân xem :

Thấu-tư nói :

Không nên, cái đó thì không nên, ngỏ khi phu-nhân gàn đi một câu thì tôi đợi làm sao được ; vì nàng mà nói hở, phu-nhân biết rằng nàng sắp cùng với phu-nhân trong biệt, tất nhiên phu-nhân kiếm cách gàn đi, làm chậm cái cát-kỳ lại, để nàng còn phải ở đây lâu ngày, làm bạn với phu-nhân.

Tư-đức nói :

— Sao lại có lẽ giấu phu nhân được.

Tư-đức nói đoạn, liền cái đầu thì lễ rồi dảo bước lui vào phòng trong. Nàng vừa đi khỏi, bỗng thấy tên đầy-tớ nhà Huân-tước phu-nhân cầm cái mũ đến đưa cho Thấu-tư. Chàng bèn đứng dậy ra về, bụng bảo dạ rằng : « không hay sao đàn-bà mà lại có một cuống vậy. Trong lòng nàng Tư-đức lúc bấy giờ, vui thì có vui thực, nhưng vui này đã lấp sẵn kia được nào Nghĩ lại lúc em mình còn sống, thường bảo với chị rằng : « sau này chắc chị sẽ trở nên phú quí ». Bấy giờ chồng đương một bên, vợ đứng một bên thế này, còn chi sung sướng cho bằng, nghĩ mình cũng đã là hoàn phúc lắm vậy. Nhưng nghĩ đến nắm xương bạc-mệnh, ba thước với sâu, thì lòng nào nỡ khuây đi được ! Thương em đã vậy lại còn nhớ đến người xưa, không có Thấu-tư thì đâu ta còn có ngày nay ? Nhớ khi chàng đất ta xuống suống, một lời đinh ninh kỹ chú. Nay chàng đã chết rồi, chứ ví dù chàng mà còn sống trông thấy ta lúc này, thì chẳng hay chàng nghĩ sao ? Còn đang ngẫm nghĩ bỗng thấy quan Tư-bộ sứng sợ đi đến trước mặt mà gọi rằng :

— Cô nương !

Gọi rồi lại nói :

— Bây giờ còn gọi thế được, chứ rồi ra phải đổi gọi lên khác, không gọi thế được nữa, kia, mợ-sư đã ra kia !

Làm lễ xong, vợ chồng cùng lên xe về nhà Huân tước p u-nhân. về đến nơi thấy người thư-ký của Văn-phường tay cầm một cái phong bì to tướng, mà cả tên tiểu-đồng của Nhã-các cũng thấy đứng đấy.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ

ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá. . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2669

VIỆC VẬN TẢI HÀNG HÓA

P. CAPS

Nhà giây tại số 7, phố Paul Bert
HANOI

Nhận làm môi giới về việc chở hàng Hải phòng và Marseille.

Rỡ hàng, xếp hàng và mọi việc khai báo và nộp thuế thương chính, xe kho hàng và dọn nhà, vân vân.

GIÁ TÍNH RẤT HẠ
2116

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal **không phải thứ nào dùng cũng được giống** nhau đâu, vì tùy cái cách **cất khéo** hay vụng, mới có thể trong **lẫm hay** trong vừa. Vậy người đau cần **phải** kén lấy **thứ thuốc nhiều chất tốt,** không **có những chất vô ích và** những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL **là có 100/100** thuốc **santal** nguyên chất **mà thôi.** Vậy trong các thứ thuốc **santal chỉ có** thuốc MYSOL bao giờ **cũng được** công-hiệu chắc chắn **mà thôi.**

Bệnh lậu mơ mắc phải, thì **thuốc** Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu **kinh-niên, các thuốc trong** khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. **Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày.** Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ **bệnh đến tận gốc rễ.**

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu **không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã** tiếp được, song **trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì**

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chỗ-nhất, thế năm nào cũng [illegible] [illegible] giá **nặng.**

Cái nạn hằng ngày. — Sáng hôm qua có một người đàn **bà và một** đứa trẻ con lên hai tuổi, bị **một cái** xe ô-tô đè phải **ở đường Phủ-lý, cách** Hà-đông chừng **16 kilomètres Đứa bé** chết ngay, **còn người đàn-bà thì bị** trọng thương phải **khiêng ngay vào** nhà thương Hanoi.

Cũng ngày hôm **qua** hồi 8 giờ sáng có một người lính pháo-thủ Tây cưỡi một con la kéo **cái xe tải ở** đường Quan-thánh đi **về phía Tây**-hồ, khi con la thấy **xe điện ở Bưởi** xuống, sợ lui lại **mấy bước thành** đụng vây một cái bậc thang **lên toa** máy xe điện.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM
• THỬ MÀ XEM !

*Các thứ thuốc lá **hiệu Con Gà,** chưa cuốn và cuốn rồi, **hạng mới chế** (Fabrication nouvelle) của **Đông dương** Yên-Thảo Công-Ty toàn **bằng** thuốc **ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ**-sinh Vừa nhẹ, vừa **thơm, không** rao sỏ, không nhức đầu. Thử mới biết* thực.

3697

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Triền sông Hồng-hà

	4 Septembre hồi 6 giờ	16 giờ	5 Septembre hồi 6 giờ
Lao-kay . .	78.10	»	77.70
Yên-bay .	29.65	»	28 70
Việt-tri.	12 60	»	12 20
Hanoi .	8 05	»	7 79
Vạn-yên .	5.90	»	5 65
Hòa-bình . .	5 34	»	5 00
Tuyên-quang.	4.55	»	4 07
Phủ-đoan. .	19.83	»	19 37
Phủ Yên-bình	1.45	»	1.03

Triền sông Thái-bình

	4 Septembre hồi 6 giờ	5 Septembre hồi 6 giờ
Thái-nguyên .	20.12	19.82
Lầm		
Phủ-lạng-thương	3.70	3 54
Đáp-cầu	4.19	3 98
Phả-lại	3.[illegible]3	

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sinh-tử giá-thú. — Sổ sinh-tử giá-thú tháng août như sau này :

Người Âu

Sinh : 4 con trai và 3 con gái cộng là 7 người.

Tử : 3 đàn ông và 3 đàn bà, cộng là 6 người.

Người Nam và Khách

Sinh : 68 con trai và 54 con gái, cộng là 122 người.

Tử : 86 đàn ông và 64 đàn bà, cộng là 150 người.

Việc giá-thú thì cả người Âu lẫn người Á chưa có người nào.

Cũng cắt cổ chực tự-tử. Nghe nói mới rồi ở phố Đầu-chợ cũng có chàng thiếu-niên lấy dao cắt cổ nhưng không chết, là vì việc cha mẹ chàng ta ngăn cấm không cho chàng ta vui vầy trăm năm với một ả-đầu.

Anh chàng si-tình này đã có vợ con, gia tư cũng khá, học hành biếng nhác mà tính lại ngông chơi, khi mới chớm mùi chị em thì say mê một ả đến nỗi về ăn cắp mấy trăm bạc của bố để cung phụng tình-nhân cũng không biết tiếc. **Về sau tình-nhân** bị mụ nuôi bắt cắt đoạn tình mà giảng cho bài « bắc thang lên hỏi ông trời. . . » thì bấy giờ chàng ta phần giận người đen bạc, phần thẹn mặt với làng chơi, bèn lại sang nhà bên cạnh bắt nhân-tình với ả khác. Cái ả nối dây tình phượu sau này nghe nói hầm vận quá, chàng đã chẳng sẵn tiền như trước, mà lại bị vợ chồng ép đào đến nhà đôi ba lần làm tối tăm. Thế mà, thương thay, ở chốn yên-hoa có được người thấy chung như ả thật cũng hiếm, một lòng gắn bó với chàng cho tới khi mắc bệnh phải vào nằm nhà thương riêng. **Bấy** giờ chàng nghĩ cảm tình tri-kỷ vô hạn nên chẳng quản đục **trong mà** nay thăm mai hỏi, dĩ chí dấn thân ra cả tòa mà khai nhận mọi lẽ **cho** người yêu khỏi mả : vòng oan-trái nơi lầu xanh. Song ác-nghiệp thay là con tạo, ông bố chàng thấy con quá đổ say mê làm vậy mới phải dùng đến phương giam lỏng trong nhà để mong chàng cải quá lại, thì không ngờ khối tình của chàng đã đặc xịt nên chàng định mượn dao xuống thuyền đài cho khuất mắt, còn hơn ở cõi trần thấy người yêu làm vợ khắp người ta.

HÀ-ĐÔNG

Hết chó dại rồ. — Đạo nghị-định ngày 26 avril 1924 nói về việc để trừ chó dại xẩy ra ở các hạt trong tỉnh Hà-đông thì nay bãi đi. — Thôi thế là từ rày những bọn thừa hành bậy bạ trong mấy tháng trời vừa qua, đã lấy nê có đạo nghị-định cấm chó mà cắt tiết biết bao là chó, ăn thịt biết bao là chó, hẳn nay có đạo nghị-định này ra, tất đến cung phải nống thuốc chữa thịt cho chứ chẳng chơi !

VIỆC KINH-ĐÔ

Đi du học bên Pháp. — M. Trần-văn-Toan là công-chính chuyên môn cán sự hạng nhất ngạch Trung-kỳ được nghỉ giả hạn một năm để theo học tại trường Công-chính Paris.

Tiền đi tàu vừa đi vừa về, từ Huế đến Paris và Paris về Huế sẽ do sở dự-toán Trung-kỳ chịu

Ăn trộm xe. — Những cái xe nhà ở các xứ chẳng hay mỗi khi bị mất trộm thì mất trọn cả cái hay là mất thế nào ? ở xứ này những cái xe cao-su nhà bị mất trộm nó mất nhiều cách kỳ chướng lắm.

Vừa rồi có nhà kia ở trước cửa Thượng-tứ bị mất trộm hai cái xe cao-su nhà, nhưng chẳng phải mất toàn vẹn, vậy chỉ mất trong hai cái xe ấy cái thì bị mất một cặp ruột và vỏ bánh, cái thì bị bộ công tẽ quạt bằng đồng và một bộ điềm mui che nắng, chỉ mất bấy nhiêu mà thôi.

Bọn trộm xe ấy tưởng cũng một bọn chuyên môn về nghề trộm xe mà thôi, vì khi nào chúng nó trộm xe thì cũng trộm như thế cả. Thứ ruột vỏ, bánh xe cùng mui điềm, rẻ quạt toàn là vật khó nhìn mà dễ bán, nên chúng nó mới trộm như thế, vậy từ rày về sau ở nơi các vật đã kể trên phải nên làm dấu riêng và cũng phải nên báo cáo với sở Cảnh-sát để thám phỏng mà tra cho ra lũ gian đồ ấy thì mới trừ tuyệt được vậy.

Trộm chuông xe. — Thường thấy những cái xe đạp xe tay để ở các tòa thì cái nắp trên của cái chuông đều thấy cất đi cả, hỏi ra thì hồi thường bị mất nắp ấy, nên phải cất đi, đến khi ra đường mới dám vặn vào, mất cắp như thế thật là một điều tệ lậu quá, tưởng rằng những người có xe nên dò việc ấy cho ra để trừ được một cái thói gian.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

*Tên tôi là Ngô-duy-Trùy ở làng Ngô-xá 𡎝吳雜梔廊吳舍 tổng An-lão, huyện Thư-trì, tỉnh Thái-bình có một người con thứ hai tên là Ngô-Bảo hay cờ bạc, vay mượn, cầm ruộng của tôi đi lấy tiền chơi bời. **Hiện đã** nhiều lần tôi giả đậy*

*Nay tôi xin ông bà nào đừng cho con tôi vay nữa. **Nếu ai cho tiền ấy** vay, tôi sẽ không chịu trách nhiệm.*

Nay kính-cáo
Ngô-duy-Trùy

3993

金泰正號
獅子名茶

[illegible]

KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách. Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang. Téléphone 480

2161

MUA MAU KẺO HẾT !!!

Bản hiệu mới nhận được **ĐĨA HÁT ANNAM** tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát cải lương cùng kể chuyện và ca-lý rất hay và rất tốt !!

Grand Arrivage Disques Annamites
CHANSON & Cie HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Cải lương hý-kịch
(Diễn theo lối Nam-kỳ)

Đến tối thứ hai 8 Septembre (10 tháng tám ta) này mời quý-khách đến xem diễn tích hát cải-lương

NGHĨA PHỤ TẦM PHU

Là một tích hát có luân-lý hay, nhiều chỗ rất cảm động đến chảy nước mắt.

Dùng toàn điệu hát cải-lương lối Nam-kỳ.

Toàn trẻ con diễn thuộc lòng theo vở.

Đã diễn qua 2 lần đều được qui khách ban khen và biết công cho bản-hội lắm. Thế mới biết rằng nghề hát là khó, khó gì bằng dạy bảo trẻ con học hát thế mà cô tâm dạy bảo mãi cũng có thể hát được. Tích này có một đứa trẻ 13 tuổi ra trò không kém gì một vai kép lão luyện.

Vai này lần nào cũng được khen. Xin lấy vé sớm từ tối chủ nhật.

Tối thứ sáu, 5 Septembre 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :
TRƯỢNG NGHĨA THÀNH NHÂN

Tích thứ hai :
NA-TRA LẮT THỊT

Tối thứ bảy 6 Septembre 1924

GƯƠNG BẠC TÌNH
(Hồi thứ nhất)

Cũng có Tuần-Ty, vợ Huế sau thành ra đào thảm kép thương.

Sự tích hay hơn Chu mãi-Thần.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức **LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS**

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

*Ông Montès nhượng hiệu Bào-chế của ông che ông **Domart bào-chế nh-viên hạng nhất ở cao-đẳng học-đường Paris đã một năm nay. Ông** Domart **tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ vì thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.***

*Thuốc **gửi đi xa cũng rất chóng.** Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.*

Rượu bồ-đào:

• **TONIQUE TONKINOIS**

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

• **Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to !!!**

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng ?

Chiều nay đại dược phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bồ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui dược phòng chỉ-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

啓定三年五月初七日內[illegible]
欽派[illegible]
有[illegible]
[illegible]
以[illegible]
內閣恭錄

Rượu này **đã kê-cứu** theo thủy-thổ và **tính-chất** người phương **Đông mà** chế ra, cho **nên người** bản-xứ già, trẻ, **đều dùng được** cả ! Xưa **nay chưa có** ai đã dùng **mà chê** được ! *Giá bán **rất rẻ :** **2$25** một chai lớn; **từ** sáu chai giở lên **sẽ trừ** hoa-hồng, **tùy theo nhiều** ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình **kì-dị** làm lạ mắt thiên-hạ **và** trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó **tin,** người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, **giá** bán lại **đắt** quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư báo này.

CAO-BẠCH

NAM-LAI-KHÁCH-SẠN

南來客棧

Nay kính trình các qui-khách Nam, Trung, Bắc ba kỳ biết cho, Hiệu Nam-Lai, số nhà 105, gare Hanoi mở từ năm 1905 đã được các qui-khách Nam, Trung, Bắc ba kỳ có lòng tốt chiếu cố cho nhiều. Nay hiệu Nam-Lai mới di dịch sang nhà mới số 95 cũng phố ấy, hiệu chúng tôi mới làm buồng cho thuê chambres pour famille sạch sẽ lắm, nhà tắm vệ sinh, ăn uống lịch-sự giá tính phải chăng, xin các qui-khách chiếu cố cho hiệu chúng tôi thì chúng tôi lấy làm cảm tạ các qui khách lắm

NAM-LAI
RESTAURANT — CHAMBRES POUR FAMILLE
95, Route Mandarine, Hanoi

3994

Số 4

THỦY-HỬ

(Bộ Thủy-hử này tức là Đệ ngũ tài-tử kỳ-thư của Thanh-Thán đã phê-bình. Trong truyện tả 108 người mà mỗi người có một tính-tình riêng, một khí-chất riêng, một hình-trạng riêng và một thanh khẩu riêng, thật là một ngọn bút hóa-công vậy. Xem tiểu-thuyết Tầu có xem đến Thủy-hử, mới biết rằng bút pháp của cổ nhân cũng nhiều kẻ đặc-sắc, không phải những tay tầm-thường chấp nhặt có thể viết nên được)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vương tiến đi đến nơi, liền gõ cửa gọi. Gọi trong hồi lâu, thấy có một người bước ra. *Vương-tiến* đặt gánh xuống, rồi cúi đầu chào. Người ấy hỏi rằng :

— Chẳng hay qui-khách đến đây có việc gì ?

Vương tiến đáp rằng :

— Chẳng dám nói dấn diếm gì ! Hai mẹ con tôi đi lỡ quãng đường, thành ra không tìm được chỗ trọ, vậy phải vào đây, nhờ ngài làm ơn cho ngủ một đêm, sáng mai sẽ đi, rồi hết bao nhiêu tiền, chúng tôi xin dâng nộp.

Người ấy nói :

— Nếu vậy hãy đợi một chút, để tôi vào bẩm với thái công là chủ-ông ở thôn-trang này. Hễ thái-công tôi thuận cho thì xin mời ngài vào trọ.

Vương-tiến lại nói :

— Vâng ! Nhờ người bẩm giúp cho.

Người ấy quay vào một chút, rồi chạy ra bảo rằng :

— Thái-công tôi cho mời vào.

Vương-tiến đỡ bà mẹ xuống ngựa, theo người ấy cùng vào. Vào đến mặt trong, *Vương-tiến* đặt gánh, buộc ngựa vào gốc cây liễu, rồi hai mẹ con bước lên thảo đường để yết-kiến thái-công.

Thái-công trạc độ 60 tuổi, râu tóc bạc phơ. Đầu đội mũ cao, mình mặc áo rộng, lưng thắt cái giải lụa, chân đi đôi giầy da. *Vương-tiến* trông thấy, tức thì sụp lạy.

Thái-công vội vàng đỡ dậy mà bảo rằng :

— Qui-khách miễn-lễ ! Đang khi đi đường khó nhọc, dầm sương giãi gió, xin hãy tạm ngồi.

Hai mẹ con *Vương tiến* cúi chào rồi ngồi xuống ghế. Thái-công hỏi rằng :

— Dám hỏi qui-khách nguyên người ở đâu ? Chẳng hay vì việc gì mà đêm khuya tới đây ?

Vương-tiến đáp rằng :

— Chúng tôi họ *Trương*, nguyên người ở kinh-thành, nhân vì buôn thua bán lỗ, không đủ chi-dụng. Vậy muốn đi sang *Diên-an-phủ*, để tìm vào nương tựa một nhà thân-thuộc. Nào ngờ đi lỡ quãng đường, thành ra không có chỗ trọ, xin tôn-ông làm ơn cho ngủ nhờ một tối, sáng mai đi sớm, rồi hết bao nhiêu tiền trọ, chúng tôi xin dâng nộp.

Thái-công nói :

— Không hề chi ! Người ta có ai đi đâu cũng đem nhà đi theo được. Qui khách hẳn chưa xơi cơm, để tôi bảo người nhà làm cơm.

Nói xong, tức-khắc gọi người nhà bảo đi làm cơm để mời mẹ con *Vương-tiến* ăn. Hồi lâu, bỗng thấy người nhà dọn một cái bàn ăn, bày các món thực phẩm. Dọn xong, rót rượu so đũa.

Thái-công đứng dậy mời, và nói :

— Trong chỗ hương-thôn, không tiện cái ăn, xin qui-khách lượng-thứ.

Vương-tiến chắp tay vái tạ mà đáp rằng :

— Hai mẹ con tôi vô cớ vào quấy nhiễu tôn-ông đây, ơn ấy biết lấy chi báo đáp !

Thái-công nói :

— Sao qui-khách lại dạy như thế ! Xin mời !

Uống được mấy chén rượu thì người nhà đem cơm ra. Khi hai mẹ con *Vương-tiến* ăn cơm xong, chủ-nhân đứng dậy đưa vào phòng khách yên-nghỉ.

Vương-tiến nói :

— Thân-mẫu tôi có cưỡi một con ngựa đến, xin tôn-ông bảo người nhà kiếm cỏ cho ăn.

Thái-công nói :

— Được ! nhà tôi đây cũng có nuôi ngựa.

Nói xong, ngảnh lại bảo người nhà dắt con ngựa của *Vương-tiến* ra chuồng cho ăn cỏ. *Vương-tiến* cảm tạ, rồi đem các đồ hành lý vào trong phòng khách. Người nhà thắp đèn và nấu nước nóng đưa đến rửa chân.

Thái-công thì đi vào nhà trong. Hai mẹ con *Vương-tiến* đóng cửa phòng đi ngủ. Ngày hôm sau, trời đã sáng bạch, vẫn chưa thấy dậy. Chủ nhân đi đến cửa phòng, nghe tiếng bà mẹ *Vương-tiến* đang rên-rỉ.

Thái-công hỏi :

— Trời đã sáng rồi, qui-khách chưa dậy à !

Vương-tiến nghe tiếng, vội-vàng chạy ra, cúi chào chủ-nhân mà đáp rằng :

— Chúng tôi dậy đã lâu ! Đêm hôm vừa rồi, quấy-nhiễu tôn-ông, thật rất lấy làm không phải !

Thái-công lại hỏi :

— Ai rên-rỉ ở trong ấy ?

Vương-tiến nói :

— Chẳng dám giấu diếm tôn ông ! Thân-mẫu tôi đi đường cưỡi ngựa khó-nhọc, đêm qua nổi cơn đau bụng.

Thái-công nói :

— Qui-khách chớ lo ngại ! Nếu vậy thì hãy ở lại đây mấy ngày để lệnh-tôn-đường yên nghỉ. Tôi sẽ có bài thuốc chữa bệnh đau bụng.

Nói xong, liền bảo người nhà ra huyện cân thuốc về để bà mẹ *Vương-tiến* uống. *Vương-tiến* ở đây độ 5, 6 ngày thì bà mẹ khỏi bệnh, mới sửa-soạn sắp đi. Hôm ấy nhân ra chơi vườn, đi xem chuồng ngựa, bỗng trông thấy một chàng thiếu-niên độ 18 tuổi, đang trần vai áo múa roi.

Vương tiến đứng xem một lúc, rồi buột mồm nói rằng :

— Ngọn roi này dẫu hay, nhưng còn có chỗ hở, chưa gọi là giỏi được !

Chàng thiếu-niên ấy nổi giận mắng rằng :

— Nhà-ngươi là người ở đâu mà dám chê ta. Ta học 7, 8 ông thầy có danh-tiếng, chẳng lẽ lại không bằng nhà-ngươi hay sao ! Nhà ngươi có tài, thử với ta một keo xem nào !

Nói chưa dứt lời thì Thái-công đến, mắng chàng thiếu-niên kia rằng :

— Sao mày dám vô-lễ !

Chàng thiếu-niên kia nói :

— Sao nó lại dám chê cười ngọn roi của tôi.

Thái-công hỏi *Vương-tiến* rằng :

— Qui-khách cũng có biết cách đánh roi ?

Vương-tiến nói :

— Chúng tôi cũng có biết đôi chút. Dám hỏi tôn-ông : chàng thiếu-niên này là thế nào ?

Thái-công nói :

— Nó là con tôi đấy !

Vương-tiến nói :

— Nếu vậy thì cậu có muốn học, để tôi dạy cho biết đến nơi đến chốn.

Thái-công nói :

— Được thế thì còn gì hay bằng !

Nói xong, ngảnh lại bảo chàng thiếu-niên kia sụp lạy *Vương tiến* để xin thờ làm thầy : Nhưng chàng thiếu-niên kia khi nào lại chịu phục, lại càng căm tức mà rằng :

— Thân-phụ ơi ! Xin thân phụ chớ nghe nó nói nhảm. Hễ nó thử đấu một keo mà đánh nổi con thì con xin thờ làm thầy.

Vương-tiến nói :

— Nếu cậu không khục thì hãy thử một ngọn roi.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa về buồn cả thuốc Tây, Tầu Nhật-bản, chế luyện cực tinh để chữa đủ các bệnh mới, bịnh lâu, bịnh ngày bịnh trọng, số nặng nhẹ còn chưa cũng được hỏi sinh khiến tử giữu no tiếp phải giá, người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau đây: đau ông mọng tinh, gi tinh, lậu tinh, hoạt tinh, hoàng tinh không để, đái ra huyết, người không điều, huyết ít, huyết đen, huyết nổi, huyết tích, khi hư, bạch đái xanh thấy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng đau lưng đau gối kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất toại, phế thũng, phong thấp cổ chương, sốt rét, sốt nóng, thổ huyết, khạc huyết, đi huyết, đi ỉa, giá mỗi hộp 1$50, đem mất mỗi hộp giá mất chai 0$50.

Lời giang mai

Bản hiệu chữa ra bẩn chứng lậu chỉ bốn thứ thuốc lậu độc, lậu tinh, lậu huyết, ẩn lậu, giang mai ba chứng dùng độc ba cam giang lậu, các bịnh không giống nhau, ai ưng thứ ở trong, chước thời ở ngoại, vì cớ ngại xấu bịnh nồng thuốc sau mất đi mà người đến bệnh lại sinh ra bịnh khí hư, bản-hiệu chế đủ các thứ thuốc chữa các bịnh giang lậu khỏi rồi không hại gì đến đường sinh dục mà người đến bệnh không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lậu giá 1$ 00 một chai.
Thuốc giang 1$50 một chai.
Thuốc nội 1$00.
Ống thụt 0$50.

Qui khách ở xa viết thư về kể bịnh bản hiệu với thuốc đến ngay gửi cách lành hóa giao ngân.

TAM-TÍNH Y-TÔN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ. Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy hiểm cả.

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi bán tại:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ladgate Hill, LONDRES

PHẢM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường làm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, để lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm dù nào cũng ngon thơm. Vậy quí khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quí bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU.

số 16, phố hàng Ngang Hanoi
số 115, phố Khách Haiphong
số 72, phố hàng Trống Namdinh
Kính cáo

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc:

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi thảo dạ

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một tí nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán 0$60 một lọ

Lờ
Bệnh tràng nhạc
Chứng đau xương

CÁC CHỨNG NGỨA NGÁY NHƯ:

Mụn — Nốt-mẩn — Hắc-lào.

Những người nào lở, có bệnh tràng-nhạc, có huyết-quản sưng và có lở ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không??

Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc! Nhiều người đã công-nhận thuốc

Dépuratif Richelet

là có đủ các tính chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng vô màu vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Mầu thì nhờ thuốc này mà hết, cần sáng các chất bẩn thỉu. Những chỗ lở thì hàn lại mà không phải rỉa nữa.

Thuốc này cần chữa được các bệnh lở-ngứa, đau xương, bên trong.....

Bán ở các hàng bào-chợp to.

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong mầu
thêm chất đỏ

Gởi bán at:

Hiệu bào chế CHASSAGNE

59, Phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh grip.

Mắc bệnh grip, thường sốt lạnh, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh grip, cần có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

1$50 một ống nén cachets

RƯỢU BẠT-HÀ GET

PIPPERMINT GET

rượu này uống đã mắt mồ và mắt khan tiếng.

CÁI BỆNH HUYẾT SUY

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng này tật khác làm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.

Vì vậy từ lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí-huyết được thong sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe cần mình.

Trong cho vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì hơn thuốc Pilules-Pink, cách điều chế hợp với khí chất đàn bà lắm. Thuốc Pilules Pink có những công hiệu kiêm có, như là sinh huyết và bổ cân. Vị thuốc ấy, đã không mạnh-liệt quá, mà lại phù-trì bồi bổ các sự thể yếu-đuối, làm cho vận động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-hàng, bệnh yếu-gân, bệnh tuy-nhược bệnh run-gân, bệnh tinh thần hôn quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK hàng thuốc nhà cũng có bán.

PILULES PINK POUR PERSONNES PÂLES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm họe gì cả!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MẦU MỠ

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, Paul-Bert

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay, nhiều người cũng đã biết nước có nhất sắt ở một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước nó là nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả. Vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cùng giống như nguyên chất của nó là mới được. Chính một ông đại danh-y là quan Bác sỹ Rabuteau ở Ba'ô, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, à thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công hiệu lạ lùng.

Coi dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống dễ tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

2056

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酪補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

香開仁香紅香古柯波羅欣樂精

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

NHÂN DỊP VỤ VÀO HỌC

TỪ NGÀY THỨ NAM 28 AOÛT ĐẾN HẾT NGÀY 10 SEPTEMBRE

CÓ BÁN:

Các đồ dùng đi học, giầy bút — Đồng hồ
Đồ kim hoàn — Nước hoa — Xà-phòng — Mũ,
Áo lót mình — Giầy dép — Cà-vạt
Các thứ dao — Bàn trải

TRÊN GÁC:

Chiếu đệm — Đồ trắng

Xem giấy ca-ta-lô hàng tháng của bản-hiệu

Gởi điện-báo thì đề MAGARÉUNIS

GIẤY NÓI SỐ 126

CAO-BẠCH

Quý khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi. Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự không tốn tiền đắt bằng.

Cho thuê xe ô-tô

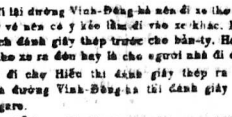
NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ CHẠY

Công-ty PHẠM-VĂN-PHI

ĐƯỜNG YÊN-LÝ đi CHỢ BIÊN

Ở phố YÊN-LÝ công-ty có 1 gió mười cũng sai chuyến xe tốn thơ chạy ở BẾN-THỦY và VINH.

Ở CHỢ BIÊN. Phố quan có hãi 1 gió chiều đến gia Yên-lý vậy tiếp chuyến xe tốn về Vinh và Bến-thủy.

ĐƯỜNG VINH VÀ BẾN

Ở VINH đi hết 4 giờ rưỡi sáng đến Đồng-hà vậy tiếp chuyến xe tốn thơ Huế.

Ở ĐỒNG HÀ ra hết 3 giờ rưỡi sáng sau khi chuyến xe tốn thơ Huế đi.

Các quí-khách đi lại đường Vinh-Đồng-hà nên đi xe thơ thì được cẩn thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác. Muốn khỏi sự lầm lẫy, xin biệt quí khách đánh giây thép trước cho bản-ty. Hễ khi bản-ty nhận được giây thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người nhà đi đón.

Đường Yên-Lý đi chợ Hiếu thì đánh giây thép ra PHẠM-VĂN-PHI Yên-Ly gare; — ma đường Vinh-Đồng-hà thì đánh giây thép cho PHẠM-VĂN-PHI Đồng-hà gare.

Ở ĐƯỜNG SANG LÀO. — Vì độ này bên Lào mưa luôn xe không đi lại được nên xe chúng tôi cũng hoãn không chạy, nhưng đến hết tháng một tây (Novembre) trở đi thì mới lại chạy.

VỚI 20 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Bước được tới, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Xem trước phải tiếp ngày 15 tháng mười tháng 11 tháng mười tháng 12 mười tám mười khuyết mới trong hạn (Nhưng vậy vẫn ngày chỉ đi có mấy m, có thể làm gián sự được).

Hễ tiền lên đến được ngày đến số rồi, chỉ mình mình có quyền cầm, mà ai cũng có thể cầm được vậy, như thế thì đồng nên tiền đi ngày, mỗi vé đều mình trong số được trúng số là. Mỗi cái vé PANAMA tuổi nào cũng trúng một lần, giá tiền lúc có 100.000 chỉ đến 500.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đợi tốt nhất mà tại nước:

Mỗi năm có tiền nào là có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

120 lô	500.000 quan		263 lô	5.000	quan
127 lô	250.000 —		1.265 lô	2.000	—
253 lô	100.000 —		22.250 lô	1.000	—
253 lô	10.000 —		1.707.092 lô	400	—

Có vé được áp cần nước rất rẻ mới cho đến khi số trúng của mình được; thì thôi mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái kỷ niệm số trúng số, mà không phải giá thêm. Rút số có hạn nhiều tiền được tính hết. Các số giao cho người mua đúng với số vé đã ghi số, người mua vé tự do mà nhiều, mua càng được, đúng như lần hội riêng ngày 15 Mars 1930 đến hạn kỳ giải hết mọi người chắc chắn được người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Hiện áp cần nước rất rẻ, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paperi, MARSEILLE (France)

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bac-Tan-Van

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN